

“Ik ben de deur”

Voorganger: Ds. Aster Abrahamsen
Regenboogkerk Hilversum

Lezingen:

Schriftlezing Oude Testament: Deuteronomium 6: 4-9

Schriftlezing Evangelie: Johannes 10: 1-10

Inleiding

Deze zondag staat de uitspraak van Jezus centraal: “Ik ben de deur”. We lezen in deze dienst Johannes 10: 1-10, waarin Jezus zichzelf de deur voor de schapen noemt. Hij spreekt over redding, weidegrond vinden en over het leven dat gegeven wordt in al zijn volheid.

Wat bedoeld Jezus? En waar raakt dit aan onze realiteit? Daarbij lezen we Deuteronomium 6: 4-9 waarin het ook gaat over deuren, deurposten en poorten. De vraag is: wat staat er op uw deur?

Prediking

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Als ik door Hilversum loop of fiets, door mijn eigen straat bijvoorbeeld, en ik kijk naar de deuren van de huizen, dan valt het me op dat er vaak teksten op staan. Teksten die iets aangeven wat wel of niet gewenst is in het huis waar de deur toegang toe geeft. Zo hangen er op veel huizen teksten als: ‘aan de deur wordt niet gekocht.’ Of een *ja ja, nee nee*, of *nee ja* of *ja nee* sticker, i.v.m. met de stortvloed van reclamefolders. Of ‘de bel doet het niet’. Of soms ook gewoon ‘Welkom.’

En natuurlijk hangt er bij iedere deur een huisnummer en vaak ook de naam van de mensen die er wonen. Zo hadden wij het vrijdagavond er nog over: zouden we niet een bordje kunnen ophangen: aan de deur wordt niet gekocht? Omdat er bij ons altijd mensen aanbellen precies als onze drie kleine kinderen liggen te slapen...

Wat er op je deur staat zegt vaak iets over wie je bent. En wat je wel of niet in je huis wilt.

Misschien bent u ook in Israël geweest.

In Israël hangen er aan veel voordeuren kleine kokertjes (Mezoeza's). In zo'n kokertje zit een stukje perkament waarop wordt verwezen naar de 613 geboden en verboden die God in de Thora aan de mensen heeft gegeven. Dat is n.a.v. de tekst uit Deuteronomium die we lazen, waarin God tegen het volk Israël in de woestijn zegt: *Houd de geboden die ik u vandaag opleg steeds in gedachten. Schrijf ze op de deurposten van uw huis en op de poorten van de stad.*

Door dat kokertje met de verwijzing naar de geboden aan hun deur te hangen danken de Joden God en blijven ze zich steeds Zijn geboden herinneren. Hiermee laten zij zien dat zij de geboden belangrijk vinden: het staat op hun deur geschreven. Het is het eerste wat je ziet wanneer je hun huis betreed.

Een deur is belangrijk.

Een deur staat voor toegang, voor overgang,

Voor openheid of geslotenheid.

Een deur geeft ook een scheiding aan: tussen binnen en buiten.

Een deur biedt bescherming.

Wanneer Jezus zegt: “Ik ben de deur”, dan kent Hij zichzelf al deze eigenschappen toe.

Als Jezus zichzelf omschrijft als de deur dan geeft Hij daarmee aan dat Hij noodzakelijk is.

De uitspraak: ‘Ik ben de deur’ is in dat opzicht vergelijkbaar met de uitspraak: ‘Ik ben de weg’.

Niet een weg, nee, De weg. Niet een deur, niet zo van: je kan deze deur pakken, maar je kan ook via een andere ingang binnenkomen; nee, het gaat hierom De deur, De enige deur.

Die zeven Ik ben-woorden, waar we het dit jaar over hebben in de kerken in Hilversum, staan niet alle zeven op zichzelf, maar hebben met elkaar te maken; die vullen elkaar aan. Alle zeven kun je ze met elkaar verbinden. De deur en de weg bijvoorbeeld, gaan over hetzelfde.

Jezus heeft het dan ook nog over een specifieke deur. Namelijk de deur van de schaapskooi.

Willen we Jezus goed begrijpen dan moeten we dus een beeld krijgen van zo'n schaapskooi. In de tijd van Jezus was het zo dat als het nacht werd, dan bracht de herder zijn kudde naar de schaapskooi. De schapen en geiten waren daar beschermd tegen wilde dieren en rovers. Schaapskooien werden meestal gebouwd in een dal of aan de zonnige kant van een heuvel waar bescherming was tegen de koude wind. Sommige schaapskooien bestonden uit een klein gebouwtje met daaromheen een stenen omheining. Maar het kwam ook voor dat de schaapskooi alleen uit een stenen omheining bestond. De omheining was gemaakt van grote en kleine stenen die los op elkaar werden gestapeld, soms wel tot een meter dik en daarbij werden dan wel doornakken gebruikt om indringers extra tegen te houden.

Jezus noemt zichzelf de deur van zo'n schaapskooi, dus de deur van deze stenen omheining. Maar, dit is nu het vreemde: er was helemaal geen deur bij de ingang van de omheining... Er was geen deur, alleen een deuropening, een soort van poortje. Wanneer die herder 's nachts alle schapen binnen de omheining had, dan ging hij voor de ingang liggen en blokkeerde die zo. Zo hield hij de wacht. Er kon niets naar binnen of naar buiten, of het moest via de herder.

Je kunt dus zeggen: er is geen deur in een schaapskooi, maar de herder zelf is de deur. De deur die de schapen binnenhoudt en de rovers en de wilde dieren buiten. De herder zelf is de deur. *Ik ben de herder* en *Ik ben de deur* vallen dus samen.

Ik zei net al dat de zeven Ik ben-Woorden samenhangen, en ook weer deze twee: *Ik ben de deur* en *Ik ben de herder*, vallen samen.

Om deze uitspraak: 'Ik ben de deur' beter te begrijpen is het goed om naar de context te kijken waarin Jezus dit zegt. Wat er aan voorafgaat is dat Jezus een blinde man geneest, op sabbat. Dat leidt tot allemaal commotie onder de religieuze leiders van die tijd, o.a. de Farizeeën. Want, in die tijd bestond de opvatting: als je blind bent vanaf je geboorte, dan ben je een zondig mens. Hoe kan het dus dat deze man genezen wordt? Hij is toch zondig? Is hij dan vergeven? Wie is die Jezus? Komt hij nu van God of juist niet? Er is veel verwarring en er ontstaat verdeeldheid.

In een confrontatie tussen de genezen man, enkele Joden & Farizeeën en Jezus, begint Jezus dan te praten in de beelden van schapen, een schaapskooi, herders, rovers en dieven. Met deze beeldspraak wil Jezus de Farizeeën iets duidelijk maken, namelijk: de schapen, dat zijn de mensen die God en Zijn Koninkrijk zoeken. Zij zullen dit alleen via Jezus vinden. Via Hem vinden ze toegang tot de schaapskooi, het Koninkrijk. Hij is de deur, de toegang en Hij is de herder, degene die hen zal leiden en beschermen. De dieven en de rovers, dat zijn de mensen die de schapen zelf willen leiden. Die de schapen proberen uit de schaapskooi te stelen, die de schapen bij de herder en de deur vandaan willen jagen. Die denken het beter te weten, wat goed is voor die schapen. Die dieven en die rovers, en dat voelen de Farizeeën zelf wel aan: dat zijn zij.

U kunt wel begrijpen dat een aantal Farizeeën behoorlijk boos was na deze uitspraken van Jezus. Jezus zet zichzelf neer als de enige toegang tot God. Hij is de deur naar God en zijn koninkrijk, Hij is de weg naar God en zijn Koninkrijk.

En Jezus gaat zelfs zover dat hij die Farizeeën blind en zondig noemt.
Niet de blinde man, maar zij zijn degenen die niet zien waar het om gaat.

Jezus is de deur.

Hij beschermt tegen dieven en rovers, zoals die Farizeeën.

Maar tegelijkertijd is Jezus ook de deur die toegang geeft.

'Wanneer iemand door mij binnenkomt zal hij gered worden; hij zal in en uit lopen en hij zal weidegrond vinden', zo staat er in vers 9.

De weidegrond: dat is in de bijbel een beeld van thuiskomen, een beeld van gered worden.

Misschien kunnen we hier in Hilversum beter spreken van **heidegrond**.

Weidegrond, u kent het wel uit de bekende psalm: *De Heer is mijn herder, hij zal mij geleiden langs grazige weiden ...*

'Weidegrond vinden' dat betekent goed leven vinden. Jezus zegt: Ik ben gekomen om het leven te geven in al zijn volheid. Als je Jezus als de deur, de toegang tot het koninkrijk van God ziet, als de toegang tot een goed leven, en als je probeert Hem te volgen, van Hem te leren, dan vindt je het leven in al zijn volheid, groene weidegrond. Dan ben je een gered mens.

Dat is: een mens die volledig tot zijn recht komt, een mens die genoeg heeft, die vergeven is, die wordt liefgehad, een mens die het goede zoekt en doet: een mens die bestaat voor het aangezicht van God.

Hoe passen wij nu in deze beeldspraak van Jezus? Wat heeft dit met ons te maken?

Wat voegt het toe aan ons beeld van Jezus? Kunnen wij onszelf als schapen omschrijven?

Tja, misschien is het niet meteen het eerste beeld waar u uzelf mee zou vergelijken.

En het is ook niet het eerste beeld wat mij voor ogen komt als ik naar deze gemeentes hier in de protestantse gemeente Hilversum kijk. Maar misschien moeten we bij dit beeld wat Jezus gebruikt niet denken aan makke schapen die schaapachtig achter een herder aan lopen, zonder eigen mening. Zo'n bijbels beeld moet ook niet helemaal doorgetrokken en uitgeput worden, dat zou het te kort doen.

Het gaat meer om schapen, in de zin van volgelingen, die beschermd worden, geleid worden, voorzien worden in wat ze nodig hebben, en die waardevol zijn in de ogen van de herder.

Mensen die bereid zijn te volgen.

Mensen die bereid zijn de geboden van God in acht te nemen

Die ze zo belangrijk vinden dat ze hen op de deurposten van hun huis bevestigen en op de poorten van hun stad. Mensen die de hoofdingang nemen en niet het achterdeurtje.

Kunnen wij onszelf in die zin schapen noemen?

En wie zijn dan die rovers en die dieven, wie zijn dan in onze tijd de Farizeeën?

Dat is alles en iedereen wat tussen mensen en God in staat.

Alles en iedereen wat ons tegenhoudt om het goede te doen.

Alles en iedereen wat ons belemmert om mens te zijn zoals God het bedoeld heeft.

Dat kan van alles zijn.

Het kunnen verslavingen zijn.

Het kan ziekte zijn of juist gezondheid en welvaart.

Dat kunnen situaties van oorlog en geweld zijn,

Het kunnen mensen zijn die domineren en manipuleren en via achterdeurtjes proberen hun macht en invloed te vergroten.

U kunt het voor uzelf invullen,

wat of wie die dieven en rovers zijn in uw eigen leven.

Tegen al deze hedendaagse Farizeeën kun je beschermt worden door Hem die de deur is. Jezus en wie Hij is en wat Hij deed biedt bescherming, een weerwoord, biedt kracht en hulp en steun tegen al deze dieven en rovers. Hij is de deur tot beter leven.

Jezus is de deur.

Ook hier in Hilversum, van elke kerk die hier is gebouwd is Jezus de deur, de hoofdingang, de centrale persoon. Dit jaar nog duidelijker dan ooit met het jaarthema Rondom Jezus.

Jezus is de deur, in het werk wat predikanten doen.

En in het werk wat alle vrijwilligers in het kerkenwerk doen

Terug naar het begin: wat er op je deur staat, dat zegt iets over jezelf.

Wat vinden we op de deur van deze Regenboogkerk?

Of, wat vinden we op de website, wat dat is als het ware ook een deur, een opening tot de gemeente. Ik heb die website uitvoerig bestudeerd.

Zo willen wij wijkgemeente Regenboogkerk zijn: Met elkaar en met de wereld 'vierend, lerend en dienend' het bevrijdende werk van God steeds beter gaan begrijpen en ervaren.

Ook willen wij steeds opnieuw concreet gestalte geven aan de opdracht God lief te hebben met heel ons hart, ziel en verstand en de naaste als onszelf.

Ook staat er:

De regenboog is een teken van hoop, maar duidt ook op de veelkleurigheid van mensen die in het gebouw welkom zijn.

Dus, de deur van de Regenboog kerk staat uitnodigend open voor iedereen die dat wil, voor alle mensen en biedt toegang tot een plek waar men bezig kan zijn met God en Jezus in woorden en daden.

En wat ik ook mooi vind:

Dit is een kerk met niet alleen een grote deur, maar ook veel ramen. Licht van boven en Licht van buiten vindt zo een weg naar binnen. En dat Licht van buiten is ook zo belangrijk.

Want, Jezus is de deur:

dat betekent niet alleen dat hij een deur is tot de gemeente, tot de gemeenschap van God en mensen, tot het Koninkrijk, maar ook dat hij een deur is naar buiten, dat we onder zijn leiding en onder zijn hoede de wereld in kunnen en mogen trekken, met zijn Woord, het Woord van God.

Dat hij ons daar in die wereld de kracht geeft om te leven in zijn voetsporen.

Want Hij is gekomen om het leven te geven in al zijn volheid.

Dat mogen we hier vieren, belijden en uitleven, hier in de kerk, en daarbuiten!

Amen